

Aktywny samorząd

Megaustawa 2009

**Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci
szerokopasmowych**

http://www.mi.gov.pl/2-482be1a920074-1791108-p_3.htm

Otwarty dostęp do gruntów i budynków (prawo drogi)

- usprawnienie dostępu do **gruntów Skarbu Państwa i państwowych osób** prawnych na potrzeby infrastruktury telekomunikacyjnej (np. drogi publiczne, koleje, mosty, lasy państwowe, tereny regulowane przepisami prawa wodnego);
- usprawnienie dostępu do **gruntów jednostek samorządu terytorialnego** oraz samorządowych osób prawnych, w szczególności do dróg publicznych będących w zarządzie tych jednostek;
- usprawnienie dostępu do **gruntów prywatnych**, poprzez optymalizację procedury udzielania zezwoleń na zakładanie urządzeń;
- usprawnienie **dostępu do budynków**, poprzez nałożenie dodatkowych obowiązków na ich właścicieli i zarządców;
- otwarcie na potrzeby inwestycji obszarów, na których obowiązują nieproporcjonalne i nieadekwatne ograniczenia i zakazy ustanowione planami miejscowymi, jak również **ustanowienie granic swobody planistycznej** w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej;
- wzmocnienie **uprawnień organu regulacyjnego** w procedurach związanych z udzieleniem prawa drogi oraz rozwiązywaniem sporów w tym zakresie;
- zminimalizowanie (co najmniej okresowe) **opłat i podatków** związanych z prawem drogi, korzystaniem z gruntów oraz posiadaniem infrastruktury telekomunikacyjnej;

Sprawny proces inwestycyjny:

- usunięcie barier prawnych;
- skrócenie i uspołnienie procedur administracyjnych;
- dostosowanie procedur do potrzeb rozwoju telekomunikacji;
- zwolnienie „infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu” z wymogu uzyskania od samorządu gminnego zgody na ich lokalizację;
- ustanowienie **szczególnych zasad lokalizowania regionalnych sieci szerokopasmowych** realizowanych przez samorządy województw w ramach programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE;

Otwarty dostęp do infrastruktury i konkurencja infrastrukturalna operatorów

Dostęp do infrastruktury

- wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej;
- telekomunikacyjnej innych operatorów (na zasadach współkorzystania lub dostępu do usług), w tym wewnątrzbudynkowej i przybudynkowej;
- telekomunikacyjnej podmiotów publicznych, w tym samorządu lokalnego;

Aktywny samorząd

- ustanowienie przejrzystych **podstaw prawnych** dla jednostek samorządu terytorialnego do wykonywania zadań z zakresu telekomunikacji;
- określenie **podstawowych reguł interwencji** jednostek samorządu terytorialnego na lokalnym rynku telekomunikacyjnym, bez zakłócania konkurencji,
- usprawnienie procedur **wspólnej realizacji** zadań z obszaru telekomunikacji przez jednostki samorządowe i przedsiębiorców (koncesje na roboty budowlane i usługi, zamówienia publiczne, partnerstwo publiczno-prywatne, udostępnianie składników majątkowych, w szczególności kanałów technologicznych);
- specjalne przepisy usprawniające **inwestycje wojewódzkie**.

Otwarty dostęp do informacji o infrastrukturze i inne działania

- wprowadzenie obowiązku **udzielania informacji** o infrastrukturze na wniosek organów administracji państwowej i samorządowej, realizujących zadania i projekty z zakresu telekomunikacji;
- wprowadzenie corocznego obowiązku **upubliczniania informacji** o infrastrukturze oraz przekazywania takiej informacji do organu regulacyjnego;
- wprowadzenie obowiązku organu regulacyjnego **publikowania sprawozdań** dotyczących rozwoju infrastruktury na obszarze RP.

Samorząd jako:

- inwestor,
- partner inwestora
- operator i dostawca usług,
- posiadacz cennych zasobów (częstotliwości, prawo drogi itd.),
- lokalny regulator rynku telekomunikacyjnego,
- wykonawca prawa inwestycyjnego,
- beneficjent środków UE.

Samorząd po stronie podaży

- stworzenie jak **najszerszych ram** działalności, w którą wpisywałyby się różnorodne projekty i które nie ograniczałyby aktywności samorządów,
- gwarancje ustawowe oraz instytucjonalne przeciwdziałające zakłóceniu **konkurencji**
- **rodzaje dopuszczalnej działalności** samorządów w sektorze telekomunikacyjnym po stronie podaży

Samorząd po stronie podaży

- budować infrastrukturę telekomunikacyjną, głównie jej elementy pasywne (kanalizacja kablowa, pomieszczenia kolokacyjne, słupy, maszty, kable, etc.)
- **przygotowywać** ją na potrzeby wykorzystania jako podstawowej warstwy sieci telekomunikacyjnych.
- **budować sieci** telekomunikacyjne, a także **eksploatować** takie sieci i infrastrukturę oraz nabywać prawa do już istniejącej infrastruktury.
- prowadzić działalność w zakresie **udostępniania** takiej infrastruktury i sieci przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, a także dysponentom innych sieci niż publiczne – najbardziej zaawansowaną postacią takiego udostępnienia jest świadczenie hurtowych usług telekomunikacyjnych.
- Ustawa **nie zezwala** samorządom na wykonywanie działalności w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych na rzecz użytkowników końcowych – są jednak od tego wyjątki.

Samorząd po stronie podaży

Pod warunkiem że:

- fundamentalne **warunki**: nie zakłóci konkurencji w sektorze telekomunikacyjnym oraz nie ograniczy, lecz pobudzi prywatne inicjatywy inwestycyjne.
- infrastruktura i sieci wybudowane lub nabyte przez samorzady jak i wszelka infrastruktura telekomunikacyjna wybudowana ze środków publicznych poddana jest regule „**otwartej sieci**”,
- ostatecznym testem dopuszczalności interwencji samorządów każdorazowo są wymagania wynikające z przepisów regulujących **pomoc publiczną**, a których celem jest m.in. ograniczenie interwencji do przypadków, w których inicjatywa prywatna nie jest wystarczająca, a zakłócenia konkurencji na rynku są zminimalizowane.
- wprowadzono dodatkową gwarancję proceduralną umożliwiającą **kontrolę ex ante** przez społeczeństwo, w szczególności przez zainteresowanych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, i organ regulacyjny

Samorząd po stronie podaży

wyjątek od zakazu świadczenia usług telekomunikacyjnych użytkownikom końcowym

- 1) w razie stwierdzenia **braku wystarczającej inicjatywy prywatnej** - na podstawie decyzji Prezesa UKE o zakresie i warunkach świadczenia usług telekomunikacyjnych użytkownikom końcowym.
- 2) niezależnie od tego, czy inicjatywa prywatna jest w stanie w bliższej lub dalszej perspektywie czasu zaspokoić zapotrzebowanie - w przypadku cennych inicjatyw, które dotychczas sprawdziły się jako zasadna i **efektywna interwencja publiczna** (np. darmowy dostęp do Internetu o ograniczonej prędkości), przy czym inicjatywy te będą poddane uprzedniej kontroli ze strony Prezesa UKE.
- 3) **nieograniczona możliwość** - użytkownikom końcowym z sektora publicznego, oraz poprzez publiczne punkty dostępu do Internetu, zlokalizowane najczęściej w miejscach publicznych.
- 4) dalsze ułatwienia - w przepisach przejściowych, by chronić **przedsięwzięcia w toku oraz już zawarte umowy i zobowiązania** podjęte w ramach rezerwacji częstotliwości (działalność detaliczna może być kontynuowana na dotychczasowych warunkach, bez konieczności uzyskiwania decyzji Prezesa UKE, Prezes UKE ma jednak możliwość interwencji).

Samorząd po stronie popytu

- umożliwienie nieograniczonej działalności,
- wsparcie użytkowników końcowych w sprzęt i wiedzę niezbędną do korzystania z usług szerokopasmowych
- gromadzenie informacji o zapotrzebowaniu użytkowników

Organizacyjne

ustawa

ustanawia **podstawę prawną do przeprowadzenia inwentaryzacji** istniejącej infrastruktury szerokopasmowej oraz sporządzenia map pokrycia.

określa reguły prowadzenia przez samorząd działalności telekomunikacyjnej.

- działalność w tym zakresie należy do **zadań własnych fak.** gminy.
- zadania będą **finansowane** ze środków własnych j.s.t., w szczególności opłat adiacenckich, dotacji celowych budżetu państwa (np. art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) oraz środki z funduszy wspólnotowych (PO RPW, poszczególne RPO).
- działalność w sektorze telekomunikacyjnym, wykonywaną przez j.s.t. oraz związki międzygminne poddano **kontroli** Prezesa UKE.
- wprowadzono obowiązek prowadzenia oddzielnej **ewidencji** dla działalności telekomunikacyjnej oraz działalności w zakresie budowy i utrzymania infrastruktury telekomunikacyjnej, co ma zapewnić transparentność tej działalności, w szczególności w zakresie stosowanych opłat.
- implementowano wymóg prawa wspólnotowego, by prowadzenie działalności telekomunikacyjnej oraz wykonywanie uprawnień właścicielskich względem przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, było strukturalnie i skutecznie **oddzielone** od wykonywania kompetencji do przyznawania tzw. prawa drogi dla infrastruktury telekomunikacyjnej

Wzajemny dostęp do sieci

- **ustawa** nakłada na operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej obowiązek zapewnienia możliwości **przyłączenia infrastruktury telekomunikacyjnej** oraz sieci telekomunikacyjnej j.s.t. oraz ich związków do swojej sieci.
- nakłada na j.s.t. obowiązek umożliwienia zainteresowanym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym **współkorzystania i dostępu do infrastruktury i sieci**. Warunki współkorzystania lub dostępu określa umowa, z tym zastrzeżeniem, że Prezes UKE może w zakresie tej działalności nałożyć na j.s.t. dodatkowe obowiązki, a sama ustawa nakłada obowiązek niedyskryminacji.
- określa wyjątki od zasady, że j.s.t. nie udostępniają infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej w zamian za opłaty **poniżej kosztu** wytworzenia, ani też nie finansują działalności polegającej na świadczeniu usług użytkownikom końcowym. Wyjątki uzależnione są od stwierdzenia, że ze względu na warunki ekonomiczne nie jest możliwe prowadzenie opłacalnej finansowo działalności telekomunikacyjnej, a nadto w przypadku finansowania może dotyczyć to wyłącznie świadczenia usług użyteczności publicznej.
- umożliwia Prezesowi UKE rozstrzyganie kwestii spornych i określanie warunków współpracy

P.U.P - zasady i warunki działalności w sektorze telekomunikacyjnym.

- prowadzone zarówno w formie zakładu budżetowego, jak i odrębnych od j.s.t. spółek, jednakże wyłącznie takie, które są jednostkami sektora finansów publicznych lub są kontrolowane przez takie jednostki.
 - dysponujące zbudowaną ze środków publicznych infrastrukturą techniczną, która bez przeszkód może być wykorzystywana na potrzeby realizowania inwestycji telekomunikacyjnych, co pozwoli na osiągnięcie synergii w zakresie infrastruktury (np. współkorzystanie ze słupów, masztów, kanalizacji, światłowodów)
1. mogą budować i eksploatować infrastrukturę telekomunikacyjną i sieci telekomunikacyjne, nabywać prawa do infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych już istniejących oraz udostępniać je przedsiębiorcom telekomunikacyjnym.
 2. mają obowiązek zapewnienia współkorzystania i udostępnienia infrastruktury technicznej innej niż telekomunikacyjna, określając warunki realizacji tego obowiązku (rozstrzyga regulator).
 3. wymagane jest zapewnienie transparentności obliczania kosztów i przychodów z tej działalności.

Regionalne sieci szerokopasmowe

- Projekt w większości korzysta z precedensowych rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (w brzmieniu sprzed września 2008 r.), jak również w ustawie z dnia (**) o transporcie kolejowym (**).
- zmiana dotyczy **przygotowania, lokalizacji i realizacji inwestycji w postaci regionalnej sieci szerokopasmowej**, realizowanej przez samorządy województw na podstawie programów indywidualnych w ramach programów operacyjnych (RPO i PO RPW) bo:
 1. koniecznym jest wykorzystanie środków wspólnotowych przewidzianych na ten cel na lata 2007-2013.
 2. inwestycje te są realizowane przez samorząd województwa jako sieć „otwarta” dla wszystkich operatorów,
 3. co do zasady będą to sieci światłowodowe, a więc inwestycje zestandardyzowane o znikomym wpływie na środowisko i zdrowie człowieka.
 4. zasadniczo będą lokalizowane w pasach drogowych, co z uwagi na pokrycie nimi zdecydowanej większości gmin, prowadziłoby do tego, że samorząd województwa musiałby uzyskiwać zgodę „lokalizacyjną” od każdej z gmin i od każdego zarządcy dróg, przez który przebiega sieć, co jest procesem trudnym do skoordynowania, koszt- i czasochłonnym, a dodatkowo wymaga synchronizacji z rozdrobnionymi planami miejscowymi.
 5. wyjątki od ogólnego systemu planowania przestrzennego powinny być uzasadnione szczególnymi okolicznościami, które występują w odniesieniu do regionalnych sieci szerokopasmowych.

Regionalne sieci szerokopasmowe

- lokalizacja takich inwestycji ustalana byłaby na mocy **decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej**, (nie jak to jest obecnie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w razie ich braku na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego).
- **wyłączenie** stosowania przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- decyzja o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej wydawana byłaby w oderwaniu od istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Decyzja wydawana byłaby przez wojewodę.
- udział jednostek samorządu terytorialnego w procesie **lokalizacji** regionalnej sieci szerokopasmowej przejawia się w obowiązku uzyskania opinii właściwego miejscowo wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, co zostało uznane przez Trybunał Konstytucyjny za zgodne z Konstytucją RP
- dochodzi do scentralizowania i integracji procesu lokalizacji w jednym ośrodku decyzyjnym (wojewoda)
- możliwość nadania decyzji o ustaleniu lokalizacji **rygoru natychmiastowej wykonalności** w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym i gospodarczym, w tym potrzebą pozyskania prawa do dysponowania nieruchomościami na celu budowlany, by umożliwić wszczęcie postępowania w sprawie pozwolenia na budowę.
- w uzasadnionych przypadkach również pozwolenie na budowę będzie mogło otrzymać rygor natychmiastowej wykonalności.

Dziękuję za uwagę, proszę o uczestnictwo w konsultacjach.